

Pravda a změna

Podle dnešního pohledu na skutečnosti našeho světa (což nemusíme brát nekriticky, ale kritiku si necháme na jinou příležitost) je vše, co známe, podrobena změně; nic není zcela neměnné. Některé skutečnosti, řekněme „entity“, se sice chovají tak, že vypadají pod dlouhou dobu jako neproměnné; takovou nejtrvalejší skutečností je podle našich dnešních znalostí proton. U subatomárních částic mluvíme o tzv. poločasu rozpadu; poločas rozpadu protonu jako mnohokrát přesahuje odhadovanou délku trvání celého (našeho) Vesmíru (u kterého odhadujeme jeho dosavadní minulost přibližně na 15 miliard let, dokonce jsou nově i kratší odhady, a jeho budoucnost je odhadována minimálně ještě asi na 30-40 miliard let). Nicméně všechny protóny vznikly při vzniku Vesmíru a všechny zaniknout při jeho zániku (pokud ovšem zanikne velkým krachem, tj. pokud se zřítí opět do sebe, což není zdaleka jisté). Je-li tomu tak, pak „shoda se skutečností“ (jak je pravda definována) musí znamenat, že ani pravda není neměnná; kdyby byla neměnná, znamenalo by to, že nemůže být pravdou ve smyslu adekvace, a kdyby adekvace měla platit, nemůže být pravda neměnná. Z toho jednoznačně vyplývá, že pojetí pravdy jako adekvace a zároveň jako věčné a neměnné je vzájemně neslučitelné, inkompatibilní.

(Písek, 030817-2.)